

Комунальний заклад
«Дошкільний навчальний заклад № 17 Вінницької міської ради»

Довідка:

**«Виконання вимог Базового компоненту дошкільної освіти
України за 2023-2024 навчальний рік»**

Вихователь-методист: Данильчук Н.О.

м. Вінниця , 2024

На сьогодні одним із основних напрямів державної освітянської політики в Україні визнано модернізацію системи дошкільної освіти з урахуванням принципів демократизації, гуманізації, індивідуалізації педагогічного процесу. В її основу покладено пріоритетність дошкільної ланки в єдиній національній системі неперервної освіти, а основним завданням визначено своєчасне становлення і повноцінний розвиток життєвої компетентної творчої особистості з раннього дитинства.

З огляду на це, пріоритетним напрямом діяльності дошкільних навчальних закладів є спрямування освітнього процесу на реалізацію Базового компонента дошкільної освіти. Він скеровує педагогів на цілісний підхід до формування дитячої особистості, підготовку її до органічного, безболісного входження до соціуму, природного і предметного довкілля через освоєння основних видів життєдіяльності, а також у напрямку забезпечення реальної наступності та безперервності між дошкільною та початковою ланками, інтеграції родинного і суспільного виховання.

На виконання Базового компоненту дошкільної освіти України зміст освітньої роботи з дітьми КЗ «Дошкільний навчальний заклад №17 Вінницької міської ради» відповідає основним вимогам, його концептуальним засадам та реалізується через Комплексну освітню програму «Дитина» (освітня програма для дітей від 2 до 7 років, наук. кер. проекту – Огнев'юк В.О. / Міністерство освіти і науки молоді та спорту України, 2020 р.)

Змістом Базового компонента дошкільної освіти визначено освітні напрями, що забезпечують засвоєння дитиною способів (механізмів), розвитку (саморозвитку), набуття нею знань, умінь і навичок.

Базовий компонент побудовано за освітніми напрямами, що характеризують специфіку дошкільного дитинства, коли пріоритетним є розвиток і виховання, залучення дитини до різних видів діяльності, де задіяні її фізичний, психологічний та соціальний потенціали. Неодмінною умовою життєдіяльності є забезпечення гармонії між фізичним, емоційним, моральним, вольовим, соціальним та інтелектуальним розвитком.

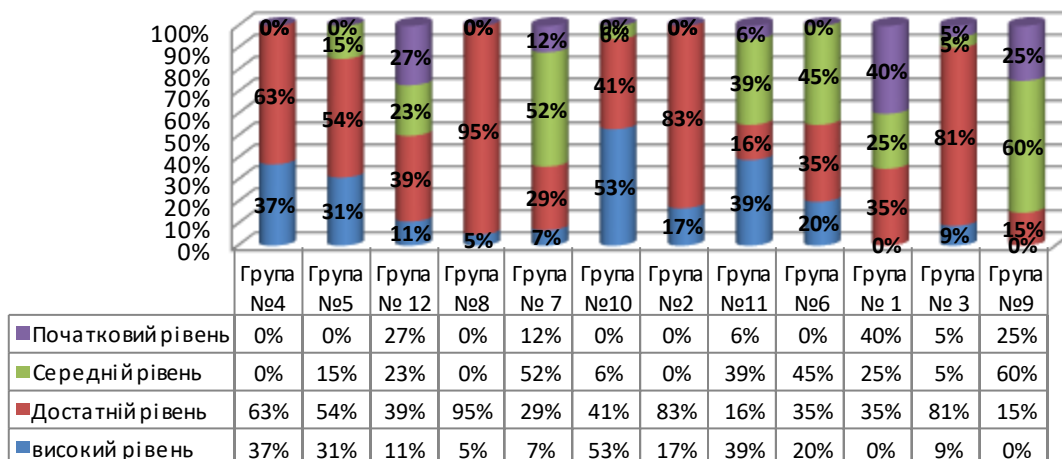
Із метою проведення цілеспрямованого обстеження рівня засвоєння програмового матеріалу дошкільниками відповідно до 7 освітніх напрямів Базового компоненту вихователям було запропоновано оцінити досягнення дітей дошкільного віку за картою компетентностей.

Показники засвоєння вимог освітнього напрямку «Дитина в соціумі»

Головне завдання реалізації освітнього напрямку «Дитина в соціумі» - розкрити дитині соціальний світ, допомогти їй здобути соціальний досвід та зрозуміти своє місце в соціумі як активного учасника. З огляду на результати спостереження за дошкільниками можна зазначити, що більшість дошкільнят зорієнтовані на спілкуванні і взаємодії з дітьми та чуйно ставляться до інших людей залежно від віку та статі, а 15% дітей лише ситуативно готові взаємодіяти з дорослими людьми різного віку.

Зрозуміло, що таке ставлення формується частіше в дітей з позитивним емоційним досвідом взаємодії з оточенням.

Індивідуальна спрямованість родинного виховання є найпотужнішим чинником розвитку дитини. У родинному колі виховання відбувається природним шляхом – через уклад життя родини та її взаємин з оточенням.

Як показали результати роботи, визначальна роль реалізації даного напрямку діагностується у груп середньої групи №10, як результат реалізації Програми сталого розвитку, старшої групи №11 та молодших груп №4 та №5. Потребує доопрацювання та особливої уваги освітня діяльність з даного напрямку у груп раннього віку №1, №9 та молодшої групи №12.

Показники засвоєння вимог освітнього напрямку «Гра дитини»

Освітній напрям «Гра дитини» передбачає розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому.

Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.

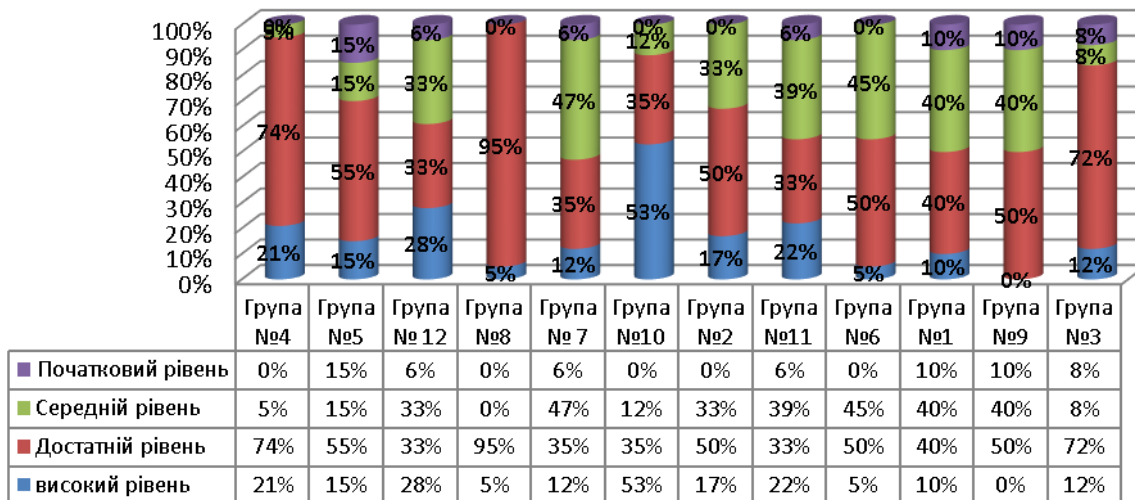
Найефективніше процес соціалізації в дошкільному дитинстві здійснюється через гру, оскільки вона є провідним видом діяльності дітей дошкільного віку. Особливо результативно процес соціалізації відбувається в ході сюжетно-рольових ігор, тому що такий вид ігор здебільшого спрямований на відображення дітьми в рольових діях та ситуаціях суспільної та побутової тематики, тобто пов'язаної зі сферою людської діяльності.

В підтверджені цьому свідчать наступні дані, які говорять про те, що майже 91% дітей зацікавлено ставляться до ігрової діяльності, впізнають та називають різні види іграшок (96%), а також сприймають іграшки як образ предмета реального світу. Найкраще сформована ігрова компетентність дошкільників у групах середній №10, старшій №11, молодших груп №12 та №4.

Поряд з цим, у групах №5, групах раннього віку №1 та №9 вихованці лише частково виявляють імпровізацію, реалізуючи власні ігрові задуми та не завжди дотримуються ігрового партнерства, поведінки та етикету спілкування. Причиною такого стану самодіяльної творчої гри виступає руйнування процесу становлення

провідної діяльності, а також відсутність навичок спільної взаємодії та спілкування з однолітками.

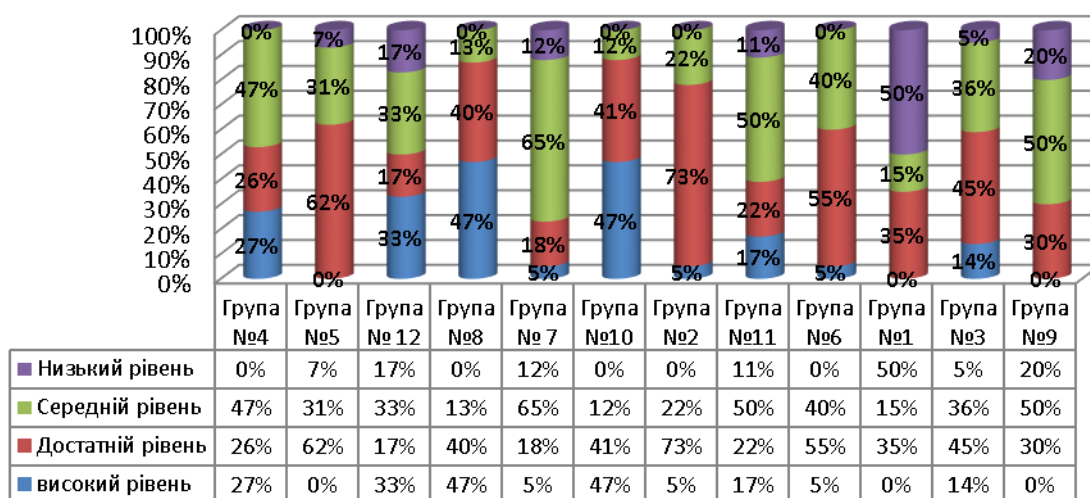
Дані дали змогу прослідкувати наскільки соціалізовані дошкільники та на якому рівні сформовані соціальні компетентності, адже в ході сюжетно-рольових ігор відбувається демонстрація обізнаності дитини-дошкільника в життєвому просторі.

Показники засвоєння вимог освітнього напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»

Освітній напрям «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» Базового компонента дошкільної освіти передбачає сформованість доступних для дітей дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів навколишнього світу.

Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати набуті знання у практичній діяльності (ігровій, трудовій, сенсорно-пізнавальній, математичній тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у дитини наочно-дійового, наочно-образного, словесно-логічного мислення.

Освітній напрям «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» спрямований на:

1. інтеграцію змісту дошкільної освіти;
2. формування у дітей:

- пошуково-дослідницьких умінь;
- елементарних математичних уявлень;
- компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

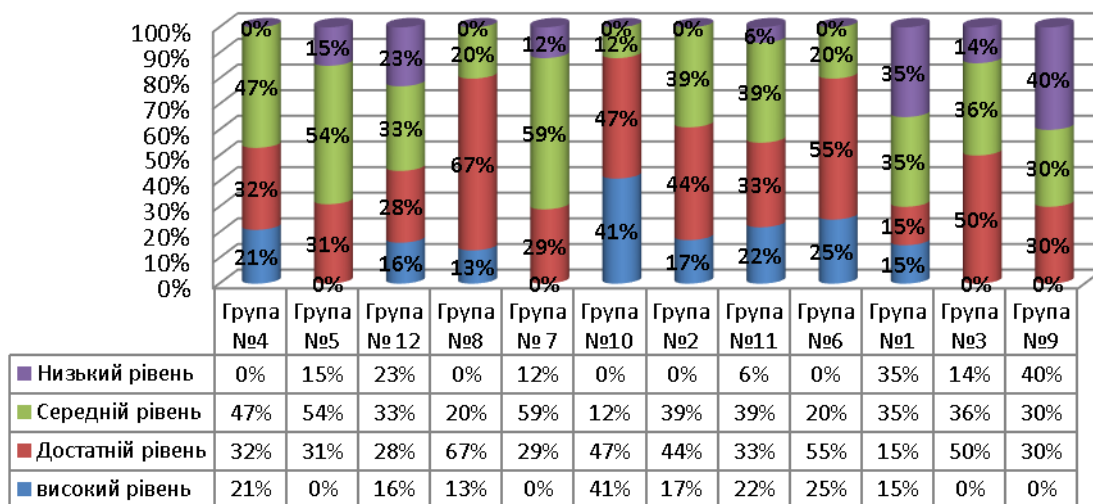
В результаті діагностування було з'ясовано, що рівень розвитку пізнавальної сфери дошкільників залишається на достатньому рівні. Здобувачів дошкільної освіти, що мають високі показники сформованої компетентності зафіксовано у групах середнього віку № 10, №8, та молодшого віку №12, №4. У 52% зафіксовано початковий рівень сформованості дітьми сенсорно-пізнавальних понять у групах раннього віку №1 та №9.

Показники засвоєння вимог освітнього напрямку «Мовлення дитини»

Освітній напрям «Мовлення дитини» передбачає засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства.

Мовленнєва діяльність дошкільника визначається відповідною віку мовленнєвою та мовною зрілістю, рівнем оволодіння елементами грамоти, сформованістю ставлення до використання слова у взаєминах з дорослими та дітьми, розвиненістю комунікативних здібностей.

У групах визначається позитивна динаміка щодо вільного володіння основними комунікативними навичками, вмінням ініціювати і підтримувати розпочату розмову (75%), усвідомлюючи українську мову державною (59%).

На підставі аналізу результатів дослідження виявлено, що найкраще мовленнєва компетенція сформована у групах середнього віку № 10, старшого віку № 6 та №11, молодшого віку №4.

На жаль, 30% дошкільнят не володіють достатнім рівнем фонетичної, лексичної, діалогової компетентності, а саме дошкільнята груп раннього віку №1, молодшого віку № 12, №5.

Показники засвоєння вимог освітнього напрямку

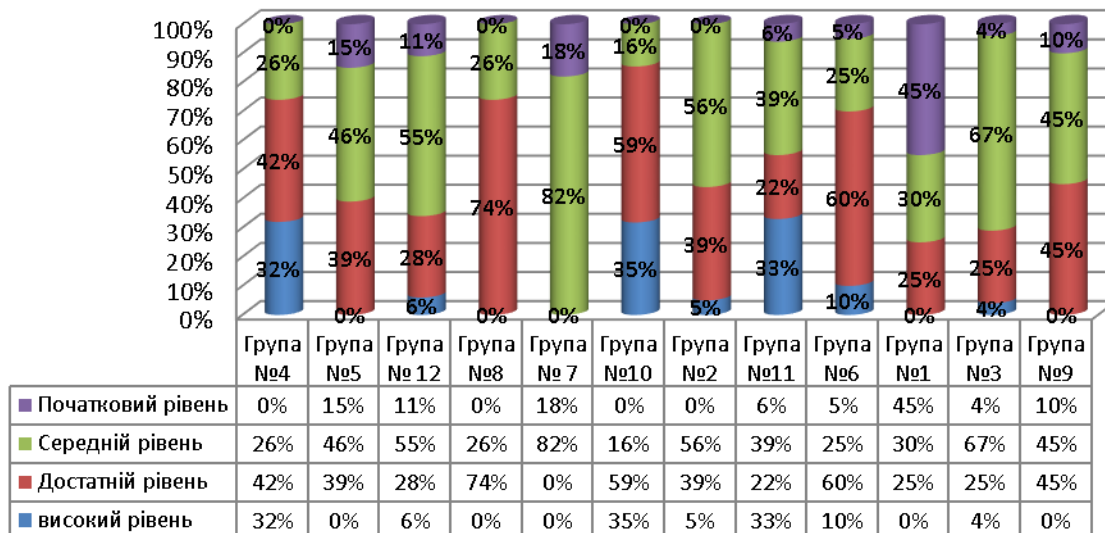
«Дитина у природному довкіллі»

З огляду на важливість дошкільного дитинства як базового періоду для формування способів пізнання, розуміння та відображення внутрішньої картини світу підкреслимо важливість базових компетенцій щодо розвитку способів пізнання та відображення дитиною світу.

Набуття природничо-екологічної компетентності дошкільників відбувається в різних видах діяльності і потребує практичного засвоєння дітьми системи доступних природничих знань. Базовий компонент дошкільної освіти визначає зміст освітнього напрямку «Дитина у природному довкіллі».

Головною умовою реалізації завдань екологічного виховання є створення еколого-розвивального середовища, яке сприяє вихованню в дошкільнят екологічної вихованості, яка передбачає виважене поведіння в довкіллі та знання правил безпечної поведінки в природі.

В підтвердження цьому є наступні дані, які говорять про те, що у 75% дошкільників сформовані навички піклування про збереження, догляд та захист природного довкілля, найкраще у групах молодшого віку № 4, середнього віку №10, старшого № 11. Найнижчі показники у групах № 1, середній №7, молодшій №5

Показники засвоєння програмових вимог освітнього напрямку

«Дитина у світі мистецтва»

Пізнавальний інтерес до мистецтва, за результатами тестування, виявився таким: оволодіння необхідними технічними прийомами для передачі своїх почуттів у малюнку, ліпленні, аплікації, поєднуючи елементи різних видів мистецтва, зазначено як одне з домінуючих компетентностей (73%). Найкраще реалізовані завдання освітнього напрямку у середній групі № 10, старших групах № 11 та №2. Схильність до переймання духовного потенціалу мистецького твору у власний досвід, виховуючи в собі риси улюблених персонажів, було виявлено у 5% вихованців .

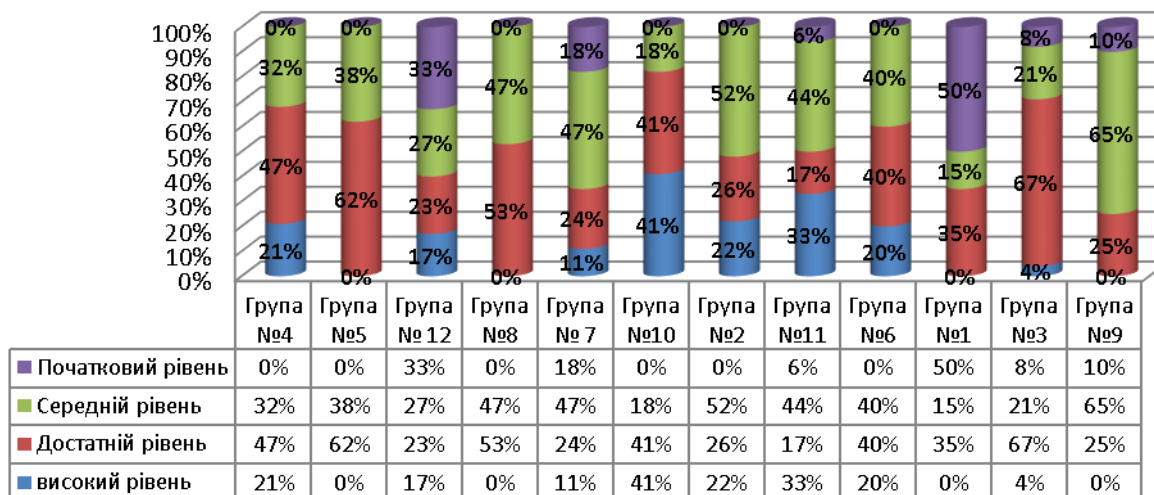
Найвагомішими джерелами розвитку виразності дитячого мовлення є твори художньої літератури й усної народної творчості.

В результаті дослідження проаналізовано, що лише у половини (57%) вихованців сформовані комунікативні навички спілкування з приводу змісту і краси творів. При цьому, зауважимо, що у решти дітей (36%) лише частково розвивається естетика мовленнєвої культури.

Особливе місце у формуванні і розвитку творчої особистості, в дошкільному віці, займає спілкування з мистецтвом, яке дозволяє зрозуміти естетичні здібності та відкриває необмежені можливості для їх удосконалення. Так, 59% дошкільнят в повній мірі реалізують здатність насолоджуватися мистецтвом, а 8% не володіють навичками пізнавати образну його специфічність.

На превеликий жаль, 12% дітей не мають навиків рефлексії стосовно власного мистецького досвіду, а 37% лише частково виявляють художню активність як складову особистісної культури.

За результатами, низькі показники сформованості соціально-культурного, креативного розвитку у дошкільників групах раннього віку №1, молодшої №12, середньої №7 свідчать про недостатній рівень їх естетичного досвіду, стереотипність мислення, що обумовлюється використанням у освітній роботі з дітьми здебільшого репродуктивних методів навчання.

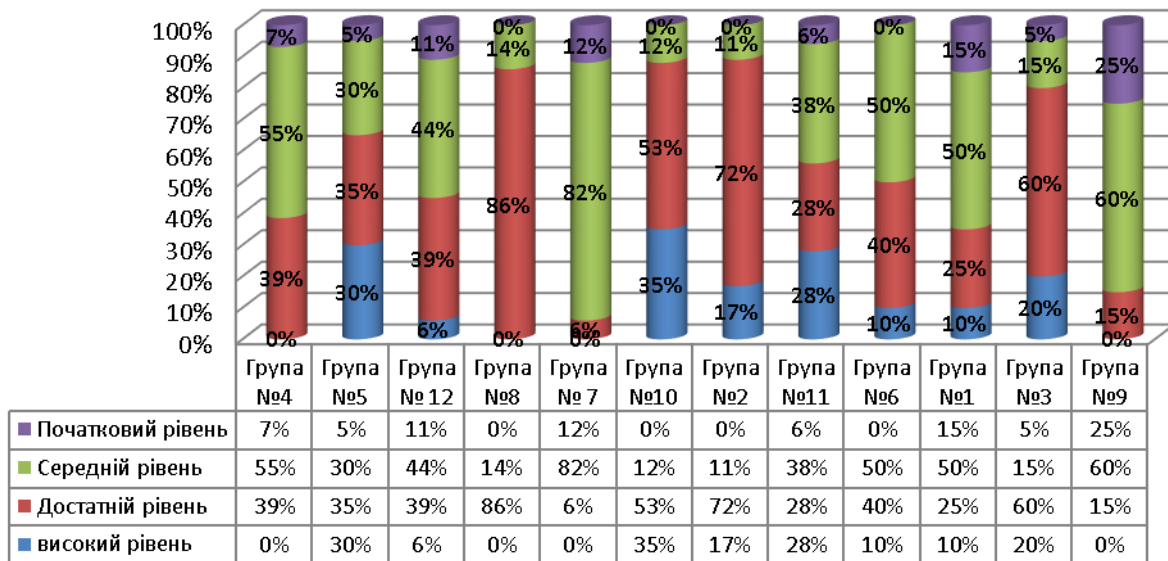

Показники засвоєння програмових вимог освітнього напрямку «Особистість дитини»

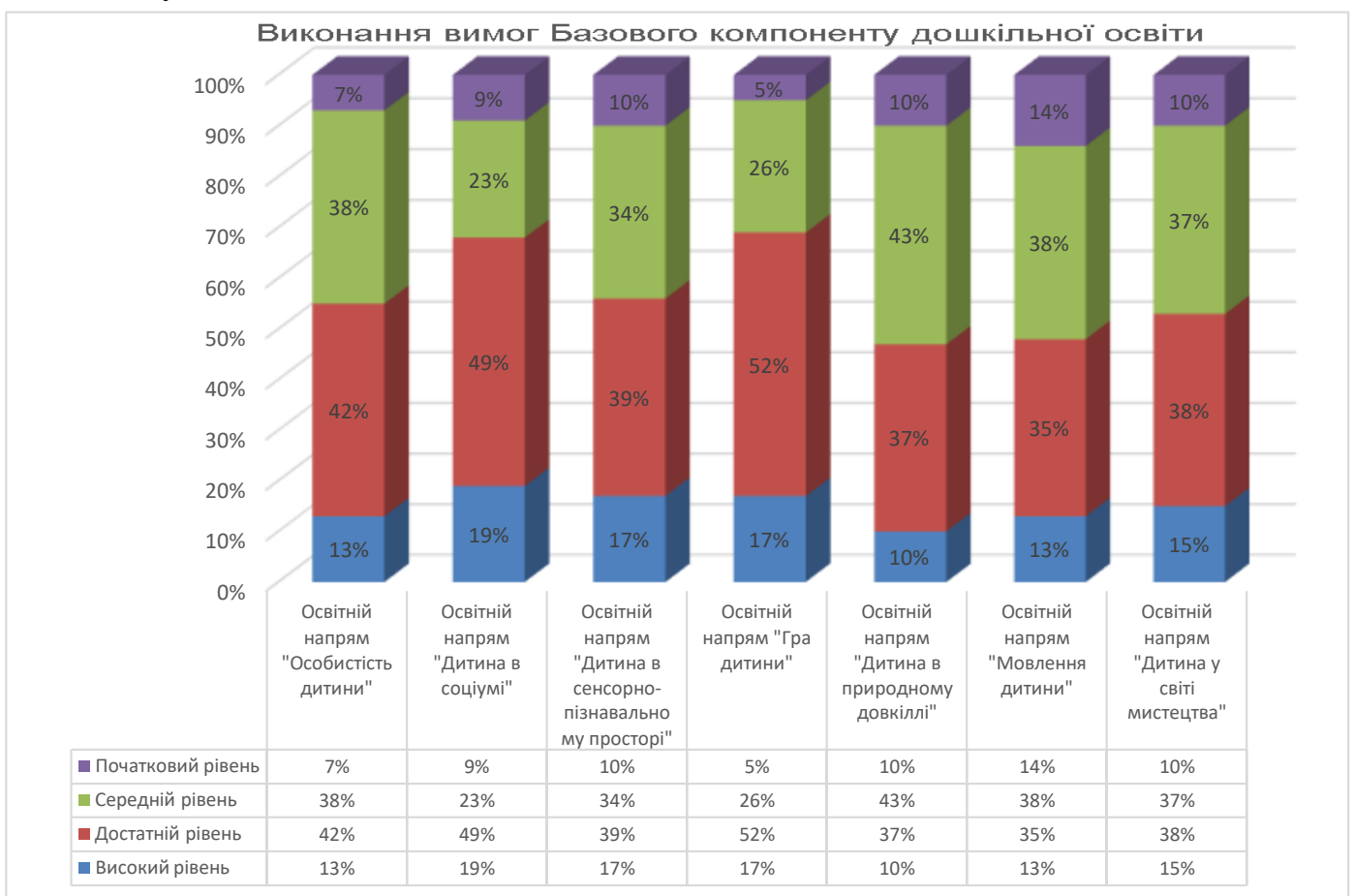
Аналіз результатів, наведених у діаграмі, засвідчує, діти старших, середніх і молодших груп мають достатній сформований здоров'язбережувальної, особистісної та рухової компетенції здобувачів дошкільної освіти. Зокрема, найкращі результати виконання програми у груп молодшої №5, середньої №10, та старшої №11. Рівень формування рухової компетенції відповідає нормі. Потребує особливої уваги та індивідуальної роботи з дошкільниками педагогам груп раннього віку №9, №1 та середньої групи №7. Педагогам молодшої групи №4 відкоригувати реалізацію парціальної програми «Про себе треба знати, про себе треба дбати» Лохвицької, акцентувавши свою роботу на формуванні рухової компетенції дошкільників.

Отже, позитивна динаміка щодо зацікавленості вихованців до збереження свого фізичного, психічного та соціального здоров'я, ціннісно-емоційного ставлення до

виконання оздоровчих процедур, сформованості вміння виконувати основні рухи та рівень розвитку фізичних якостей свідчить про ефективність проведення цілеспрямованої роботи вихователів на процес формування ціннісного ставлення до власного здоров'я в дітей дошкільного віку.

Ключовим етапом діагностики стало виявлення найбільш сформованих компетентностей відповідно до Базового компоненту. В наведеній нижче діаграмі представлені дані щодо засвоєння програмових вимог 7 освітніх напрямів Базового компоненту дошкільної освіти.

Моніторинг знань, умінь, навичок за напрямками розвитку в групах дошкільного віку показав, що найнижчі показники належать таким освітнім напрямкам, як, «Мовлення дитини», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина у світі мистецтва».

Із семи напрямів розвитку дошкільника, виділених Базовим компонентом дошкільної освіти України, найбільш сформованою компетентність є з таких напрямів: «Дитина в соціумі», «Гра дитини» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі».

Висновки та рекомендації:

Узагальнюючи результати моніторингу вивчення стану реалізації завдань Базового компонента дошкільної освіти, можна зробити наступні висновки:

1. Всім педагогам постійно дотримуватись вимог Базового компонента дошкільної освіти в Україні.

2. Продовжити в наступному 2024- 2025 н.р. розглядати питання:

- вивчати питання формування комунікативно-мовленнєвої компетенції

- формування здоров'язбережувальної компетенції дошкільників.

- розвиток креативності засобами мистецтва

3. Вихователю-методисту Данильчук Н.О.:

3.1. з метою реалізації освітніх напрямів відповідно до засад Базового компонента дошкільної освіти: систематизувати картотеку матеріалів методичного кабінету відповідно освітніх напрямів Базового компонента дошкільної освіти, теку нормативних документів, картотеку енциклопедій і довідників.

2024-2025 н.р.

4. Педагогам групи раннього віку №1 (Бакуліній І.В., Єфременюк Л.Ю.) та №9 (Козійчук І.Д., Брянцевій О.В.):

4.1. організувати та провести індивідуальну роботу з дошкільниками з усіх 7 освітніх напрямів, розробити матеріал до проведення моніторингу визначення рівня компетенції дітей для вдалого його проведення;

До 01.09.2024 н.р

5. Педагогам групи молодшого віку №5 (Яремчук Н.М.):

5.1. організувати та провести індивідуальну роботу з дошкільниками з освітнього напрямку «Дитина в природному доквіллі», «Мовлення дитини», «Гра дитини», розробити матеріал до проведення моніторингу визначення рівня компетенції дітей для вдалого його проведення;

До 01.09.2024 н.р

6. Педагогам середньої групи №7 (Кузьменко О.В., Сноповій Г.В.) :

6.1. Розвивати діалогічну мову дітей, підвищувати рівень мовленнєвої активності, креативності, формувати природничо-екологічну компетенцію, сприяти набуттю дітьми досвіду комунікативної взаємодії спілкування з однолітками, варіативно застосовуючи ефективні прийоми нетрадиційного зображення, ефективні сучасні мовленнєві методи роботи

До 01.09.2024 н.р

7. Педагогам молодшої групи №12 (Майданській Л.А., Гнибедюк О.А.) :

7.1. організувати та провести індивідуальну роботу з дошкільниками з освітнього напрямку «Дитина в соціумі», «Мовлення дитини», «Дитина у світі мистецтва», розробити матеріал до проведення моніторингу визначення рівня компетенції дітей для вдалого його проведення;

До 01.09.2024 н.р